

El meandre de Sant Benet de Bages

Al sud de la vila de Navarcles comença una pista a força alçada sobre el Llobregat, amb bones vistes de la plana del monestir de Sant Benet. En un curt passeig podem contemplar com el riu forma una elegant corba o meandre, la riba externa del qual és abrupta, mentre que la interna és una plana ben aprofitada per al conreu.

La configuració d'aquest paisatge la devem a l'acció del Llobregat durant els darrers milers d'anys. Cal remarcar que quan un riu passa per una corba la força centrífuga empeny l'aigua cap a la vora externa del revolt, que és on té més velocitat, mentre que al costat intern el corrent és més lent. En les riuades, l'aigua i els materials que arrossega impacten amb força a la riba externa i la van erosionant; si la riba és muntanyosa es va formant un balç o cingle com el que tenim sota el camí. A la riba interna del meandre passa el contrari: l'aigua hi porta menys velocitat i part del material que arrossega (còdols, sorres i llims) s'hi diposita. Aquest procés d'erosió d'una riba i sedimentació a l'altra fa que amb el temps el meandre es vagi fent més pronunciat i a la vora interna s'hi formi una fèrtil plana coberta de materials d'al·luvió.

Es molt recomanable seguir la pista que hem començat, ja que a més de bones vistes tindrem variats elements d'interès geològic en ben poc tros: roques calcàries d'origen coral·lí, estrats de pedra sorrenca, un caos de grans blocs, la clotada i la gran balma del Sot Gran, la font dels Burjons... I ja que som a Navarcles podem anar a la visita guiada al campanar, on es projecta el vídeo "Navarcles sota el mar", que explica de manera planera i divertida el que ha passat aquí durant els darrers 40 milions d'anys. I a dalt del terrat trobareu uns plafons explicatius del paisatge geològic que s'hi contempla. Turisme cultural i de proximitat.

Nom del paratge: Meandre de Sant Benet.

Situació: Per la banda de Navarcles el lloc d'observació que proposem és a la pista que comença al final del carrer Talamanca, tan sols a una cinquantena de metres de la darrera casa. I val la pena anar a la rodalia del monestir de Sant Benet, situat en un extrem de la plana al·luvial, des d'on tindrem una visió complementària del meandre.

Procedència del nom: El conegut monestir dona nom a aquest indret.

Situació geològica: La zona forma part de la Depressió Geològica de l'Ebre.

Importància geològica: L'observació del meandre ens permet comprendre fàcilment la dinàmica fluvial, i si seguim tan sols un tram de la pista trobarem un interessant conjunt de materials geològics d'origen marí.

Materials geològics: Les roques que trobarem a la pista procedeixen d'esculls coral·lins i sediments marins: calcàries coral·lines, gresos formats a partir de sorra i margues blaves que havien estat argiles dipositades en fons marins poc oxigenats.

Edat de la formació: Els materials al·luvials de la plana han estat aportats pel riu els darrers milers d'anys. Tota la resta de terrenys són de l'Eocè, d'una antiguitat, a l'entorn de 40 milions d'anys, època en la qual un llarg golf obert a l'Atlàntic arribava fins a la Catalunya Central.

Curiositats: Al segle X els monjos van rebre les terres on van edificar el monestir de Sant Benet i consta que l'indret s'anomenava l'Angle de Montpeità (un angle és una corba d'un riu, dit d'altra manera, un meandre).